Четири сезона в един ден

Тихо е. Бела още спи, но когато се събуди, ще тръгне на едно невероятно пътешествие. Със своето ябълково дръвче и любимото си кученце тя ще премине само за един ден през четирите годишни времена.

Защо не тръгнете с нея? Ще вдъхнете уханието на цъфналите пролетни дървета и ще усетите томителната жега на лятото, ще вкусите от плодовете на щедрата есен, а после ще ви близне леденият дъх на северняка през зимата.

Но това не е всичко.

Ще чуете прекрасна музика за всеки от сезоните.

Натискайте нотичките на страниците и музиката от „Годишните времена" на Вивалди ще изрисува пред вас вълшебни картини от пролетта, лятото, есента и зимата.

Бела вече отвори очи. **Хайде, тръгваме!** Под прозореца чуруликат птици и поздравяват изгрева на слънцето със своята утринна песен. Всъщност какво става? Птиците са се завърнали от топлите страни? Това означава само едно...

Дошла е пролетта!

НАТИСНИ ТУК

Бела не можеше да се нарадва на шумния
птичи хор, но ако искаше за един ден да премине
през пролетта, лятото, есента и зимата, трябваше да тръгва.
Тя взе саксията с ябълковото дръвче и извика Пикъл.
– Хайде, Пикъл! Отиваме на Големия пролетен празник. До обед трябва да стигнем.
Пикъл джафна и хукна, но щом излязоха от къщи, небето се покри
с тъмни облаци. Блесна мълния, екна гръм и рукна пороен дъжд.
През пролетта времето се променя толкова бързо!

Наближаваха
дома си, когато заваля
сняг и бързо натрупа
дълбоки преспи.
Бела и Пикъл направиха
голям снежен човек
с камъчета за очи и морков за нос,
но ръцете и краката им замръзнаха
и те започнаха да подскачат,
за да се стоплят.
– Ама че студ! Сякаш хапе –
оплака се момиченцето
и върза шал на Снежко,
за да му е топло.

– Слънцето скоро ще залезе – Бела тревожно
погледна към небето. – Побързай, Пикъл!
Трябва да се приберем, преди да се е мръкнало.
Двамата запичаха с всички сили,
но снегът беше дълбок, а пътеката – заледена.
Момичето се подхлъзна и падна.
Изпусна саксията с ябълковото дръвче,
тя заподскача по заснежения склон,
търкулна се и падна в реката.
НАТИСНИ ТУК

Бела и Пикъл
се прибраха у дома
и сега седяха на топло пред огъня.
– Горкото ми ябълково дръвче! – въздишаше
Бела. – Толкова ми е мъчно, че го загубих.
Кученцето започна да души и задраска по джоба ѝ.
– Какво искаш да кажеш, Пикъл? Какво има там?
Тя бръкна в джоба и напипа огризката от една
ябълка. Беше изяла ябълката, но беше запазила
сърцевината със семенцата.
Пикъл беше прав – напролет щяха
да засадят тези семенца и от тях
щеше да израсне ново
ябълково дръвче!
НАТИСНИ ТУК

Антонио Вивалди е композитор, цигулар виртуоз, музикален педагог, диригент, духовник. Роден е през 1678 г. във Венеция. Негов пръв учител по цигулка е баща му. От него Антонио наследява яркорижия цвят на косата, непривичен за венецианците. Заради това го наричали Рижия свещеник. На единствения си цветен портрет музикантът обаче е с перука (според модата по онова време) и забележителната му буйна рижа коса не се вижда.

Вивалди оставя безсмъртно музикално наследство. Автор е на над 800 музикални произведения. „Годишните времена" е една от най-прочутите му творби. Включва четири концерта за цигулка и оркестър („Пролет", „Лято", „Есен", „Зима"). Те са композирани през 1723 г. и рисуват в музика различни състояния на природата.

Всеки концерт е посветен на един сезон и се състои от три части, съответстващи на месеците през сезона. Гениалната творба на Вивалди е вдъхновена от природата край Мантуа и от пейзажите на художника Марко Ричи, който рисувал околностите на Мантуа през различни сезони.

„Годишните времена" са образец на програмна музика. Всеки концерт е съпроводен със сонет – стихове, в които са описани изобразените в музиката сцени, а музикалните инструменти виртуозно пресъздават ромолене на поток, песни на птици, гръмотевична буря, порой, лов, вилица, заснежени поля, пързаляне с кънки...

Изслушайте откъсите на съседната страница. Историята на Бела в тази книга е вдъхновена от годишните времена, но може би вие ще си представите други картини?

Quarto Knows

The Story Orchestra: Four Seasons in One Day

© Quarto Publishing plc, 2016

Written by Katie Cotton with notes by Katy Flint
Designed by Andrew Watson
Illustrations Jessica Courtney-Tickle

All rights reserved.

Clips taken from recording copyright © John Harrison, violin, with Robert Turizziani conducting the Wichita State University Chamber Players. Live, unedited performance at the Wiedemann Recital Hall, Wichita State University, 6 February 2000
These clips have been edited for this book format
Music by Antonio Vivaldi composed 1723 and published in 1725

МУЗИКАЛНА РАЗХОДКА
Една вълшебна история, разказана от цигулка и оркестър

© Издателство „Фют", 2019

Текст Кати Котън • Обяснителни бележки Кати Флинт
Илюстрации Джесика Кортни-Тъкъл
Превод Екатерина Иванова
ISBN 978-619-199-395-6
Отпечатано в Китай.

www fiut.bg

ПРОГРАМНА МУЗИКА Музика, която не включва текст (т.е. изпълнява се само от инструменти), но се съпътства от словесно обяснение на съдържанието. Програмата може да е зададена дори само с названието на произведението. Например симфония №8 на Хайдн се нарича „Вечер" и това заглавие вече насочва слушателя към определени емоционални състояния и представи. При „Годишните времена" програмността е много по-разгърната – към всеки от концертите Вивалди е приложил поетично описание на съответния сезон.

ОРКЕСТЪР Голяма група музиканти инструменталисти, които свирят заедно

ИНСТРУМЕНТАЛИСТ Изпълнител, който свири на някакъв музикален инструмент

МУЗИКАЛНА ПАУЗА Прекъсване на звученето в музиката

СОЛО (от лат. solus – сам) Музикално произведение или негова част, написана за един инструмент или за един глас (със съпровод или без съпровод)

ТЕМПО Бързината, с която се изпълнява музикалното произведение. Може да бъде бавно (протяжно, тежко и т.н.), умерено (спокойно, сдържано и т.н.), бързо (весело, живо, много бързо и т.н.).

НАТИСНИ ТУК

4 „Лято", част I

Тук музиката е много бавна, с дълги паузи. Вслушайте се внимателно – всяка следваща музикална фраза започва с все по-ниски тонове. Горещо е, много горещо... Овчарчето, което през пролетта неуморно е танцувало с феите, сега е замаяно от тежката жега и мечтае само за едно – да се отпусне на сянка.

НАТИСНИ ТУК

8 „Зима", част I

Ето я зимата. Чувате ли тук как музикантите от оркестъра треперят от студ с премръзнали пръсти? Присъединява се и солото на цигулката, бързо се редуват високи и ниски тонове и около нас се извива снежна вихрушка.

НАТИСНИ ТУК

9 „Зима", част I

В този откъс сякаш чуваме как някой трака със зъби от студ и потропва с крака, за да се стопли.

НАТИСНИ ТУК

3 „Пролет", част III

Пролетта е изпълнена с вълшебства. Жизнерадостното темпо на този откъс пресъздава танц на феи, които се носят в шеметен вихър под отрупаните с цвят дървета. Гората шуми, над тревите пърхат пеперуди. С феите танцуват и няколко овчарчета.

НАТИСНИ ТУК

5 „Лято", част III

Отново се извива буря! Вслушайте се. Напомня ли ви тази музика на музиката, изобразяваща пролетната буря? Трещят гръмотевици, зловещи мълнии раздират небето, излива се страшен порой. Къде ще се скрие изплашеното овчарче? Високите тонове на цигулките стремително преминават в ниски, за да „нарисуват" дъждовните струи, които се спускат към земята.

НАТИСНИ ТУК

7 „Есен", част III

След празника хората се разотиват по домовете си. Цялото село потъва в сън, а сутринта мъжете тръгват на лов. Музиката живописно „рисува" групата на ловците, яздещи в тръс. Чувате ли тропота на конските копита?

НАТИСНИ ТУК

2 „Пролет", част I

Този откъс изобразява внезапна пролетна буря. Струнните инструменти изпълняват бързи повтарящи се мотиви и създават усещане за приближаващи тъмни облаци. Гръмотевици разтърсват въздуха, а солото на цигулката рисува мълнии в притъмнялото небе. Но пролетната буря бързо отминава.

НАТИСНИ ТУК

10 „Зима", част II

В този откъс Вивалди е искал да чуем ледения дъжд, който трополи по стъклата на прозорците. За да го изобразят, цигуларите свирят без лък, като дърпат струните с пръсти. Над тези звуци се разлива спокойна мелодия – сякаш седим на топло край огъня и наблюдаваме дъжда зад прозорците.

НАТИСНИ ТУК

1 „Пролет", част I

Слушате въвеждащата тема, но тя преминава през цялата част. Пред нас се разгръща брандиозна картина на радостно ликуване. Отново е пролет! Лесно можете да различите чуруликането на птици, да усетите игривия ветрец над раззеленото поле, да си представите агънцата, които припкат под топлите лъчи на слънцето.

НАТИСНИ ТУК

6 „Есен", част I

В този откъс оркестърът ни отвежда на селски празник след прибирането на богатата реколта. Всички инструменти свирят в един и същ ритъм, защото след тежкия труд сега хората са се събрали и се веселят заедно.

Спомняте ли си къде тези музикални откъси се срещат по време на разходката на Бела и Пикъл?